

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΗ

Τις προηγούμενες ημέρες βρέθηκε σε μία επαρχιακή πόλη ένας πολιτικός και συγγραφέας για να παρουσιάσει το καινούργιο του βιβλίο και να μοιραστεί σκέψεις για την οικονομική κρίση, τα νέα μέτρα, την **αναγκαστική** προσγείωση, όπως είπε, που υποχρεώνεται η Ελληνική κυβέρνηση να κάνει. Μίλησε για την αναγκαιότητα αποδοχής των μέτρων από το λαό και ζήτησε μορατόριουμ από όλες τις πολιτικές δυνάμεις, αφού δεν υπάρχει εναλλακτική λύση και η χρεωκοπία είναι μονόδρομος.

Υπάρχει όμως εδώ ένα **κεφαλαιώδες** ζήτημα. Πέρα από την οικονομική χρεωκοπία, έχει χρεωκοπήσει το πολιτικό σύστημα. Αυτός ο πολιτικός πολιτισμός, όρος νεόκοπος, που συχνά τον **επικαλούνται** οι πολιτικοί δεν υπάρχει, εφόσον δεν υπάρχει ευθυνοδοσία, εφόσον κανένας δεν χρεώνεται την ευθύνη για το πώς φτάσαμε στη σημερινή κατάσταση.

Η δημοκρατία είναι ένα πολίτευμα που παρέχει ελευθερίες και γι' αυτόν ακριβώς το λόγο είναι εύκολο να εκπέσει σε ασύδοτη ζούγκλα, αν οι θεσμοί δεν λειτουργούν, αν δε νομοθετεί ο λαός μέσω των εκλεγμένων αντιπροσώπων του και όχι τα συμφέροντα των ολίγων. Όταν τα σκάνδαλα και η διαφθορά **συσσωρεύονται**, το αίτημα για απόδοση δικαιοσύνης είναι αδήριτο και συνυφασμένο με την ίδια την υπόσταση της δημοκρατίας. Διαφορετικά, διογκώνεται μια ατέλειωτη δυσωδία, για την οποία κανείς δεν είναι υπεύθυνος, κανείς δεν πληρώνει, και κανείς δεν τιμωρείται. Μα αυτό δεν είναι δημοκρατία!

Στη δημοκρατία υπάρχει ευθυνοδοσία. Ας θυμηθούμε πώς λειτούργησε η δημοκρατία του Κλεισθένη: Οι βουλευτές της Βουλής των 500, κληρώνονταν από τις 10 φυλές της πόλης - κράτους. Όταν αναλάμβαναν τα καθήκοντά τους έδιναν όρκο ότι θα συμβουλεύουν και όταν παρέδιδαν ήταν υποχρεωμένοι να δώσουν λόγο για κάθε πράξη τους, τα λεγόμενα. Σήμερα λογοδοτεί κανένας για τίποτα; Απευθύνονται στο λαό, μόνο για το λογαριασμό, για να πληρώσει τα σπασμένα. Η Κλεισθένεια δημοκρατία δίνει ένα ιστορικό παράδειγμα **ορθής** εφαρμογής δημοκρατίας. Αντίθετα, αυτό που ζούμε είναι παρέκβαση, κατά τον Αριστοτέλη, δεν είναι δημοκρατία. Είναι μια μορφή ολιγαρχίας και μάλιστα ούτε καν των αρίστων, αλλά των αρπάγων.

Έχει μεγάλη σημασία να συνειδητοποιήσουμε ότι αυτό που ζούμε δεν είναι δημοκρατία, όπως ακριβώς για να μπορέσουμε να θεραπευτούμε πρέπει να ξέρουμε από τι πάσχουμε. Ένα θέμα λοιπόν είναι το φάσμα της οικονομικής χρεωκοπίας που μας απειλεί και ένα δεύτερο είναι η πνευματική χρεωκοπία, η χρεωκοπία θεσμών, όπως η δικαιοσύνη, η δημοκρατία, η κοινωνική αλληλεγγύη. Μην εκπλαγούμε λοιπόν, αν το επόμενο χρονικό διάστημα μαζί με τη φτώχεια, την ύφεση, την εγκληματικότητα αναδυθεί και η βία του εθνικισμού, το τυφλό μίσος για τον οποιοδήποτε.

Υπάρχει ανάγκη για έξοδο, όχι μόνο από την οικονομική κρίση, αλλά πρωτίστως από την πνευματική κρίση στην οποία έχουμε περιπέσει κι αυτό είναι κάτι που μπορεί ο καθένας να κάνει τόσο σε ατομικό επίπεδο, όσο και σε συλλογικό, σε όποιο χώρο ζει και εργάζεται,

αναλαμβάνοντας την ευθύνη των πράξεών του, μορφώνοντας τον εαυτό του, ανακαλύπτοντας από την αρχή τις αξίες που ανέκαθεν μας χαρακτήριζαν ως λαό.

Ελαφρώς διασκευασμένο κείμενο από τον ημερήσιο τύπο

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να γραφεί η περίληψη του κειμένου σε 100 λέξεις. 25/100
2. Ποια τα γνωρίσματα της δημοκρατίας; Εξακολουθούν να ισχύουν στην εποχή μας, σύμφωνα με το παραπάνω κείμενο; 12/100
3. Επιλέξτε **σωστό/λάθος** ανάλογα με το νόημα του κειμένου:
 - α. Η ευθυνοδοσία προϋποθέτει τη δημοκρατία.
 - β. Η άκρατη απόδοση ελευθερίας, σε καθεστώς δημοκρατίας μπορεί να προκαλέσει αταξία και κοινωνική δυσαρμονία.
 - γ. Η απονομή δικαιοσύνης δεν υφίσταται στη σημερινή δημοκρατία.
 - δ. Η εδραίωση της δημοκρατίας προϋποθέτει την πνευματική καλλιέργεια και κατάρτιση. 4/100
4. Να βρεθεί και να αναλυθεί ο τρόπος ανάπτυξης της τέταρτης παραγράφου. 5/100
5. Να καταγράψετε τα δομικά στοιχεία της τρίτης παραγράφου (θεμ. πρόταση, σχόλια, κατακλείδα). 5/100
6. Να αντικατασταθούν οι επιτονισμένες λέξεις του κειμένου με άλλες συνώνυμες. 5/100
7. Να εντοπιστούν οι τρόποι πειθούς που χρησιμοποιούνται στην τέταρτη παράγραφο. 4/100
7. Την περίοδο που διανύουμε, η χώρα μας ταλανίζεται όχι μόνο από οικονομική, αλλά και κοινωνική και ηθική κρίση, φαινόμενο που απειλεί άμεσα τη συνοχή της κοινωνίας και τη δημοκρατία. Σε ένα άρθρο 500-600 λέξεων, να προτείνετε τρόπους διασφάλισης και κατοχύρωσης της δημοκρατίας, αφού αναφερθείτε στους παράγοντες που την απειλούν και αλλοιώνουν την υπόσταση και τη δύναμή της. 40/100